

Dziennik Białostocki

Redakcja i Administracja: Białystok, Rynek Kościuszki Nr. 1. Telefon Nr. 63.

Prezydent Rzplitej dokona osobiście otwarcia sesji sejmowej w Sejmie, czy na Zamku?

Dzisiaj upływa Konstytucyjny termin ogłoszenia dekretu o zwołaniu Sejmu

Prezydent Rzplitej Ignacy Mościcki

WARSZAWA, 31.10. Różnica zdań, jaka wynikała między Rządem a Sejmem co do sposobu otwarcia sesji, nie dała się załagodzić w obopólnym porozumieniu, mimo prób czynionych. Kwestję rozstrzygnął osobiście światełka decyzja Prezydenta Rzeczypospolitej.

O godz. 5 po poł. przybył do p. marszałka Rataja szef kancelarii cywilnej Prezydenta Rzplitej i wręczył mu pismo następujące:

Warszawa, 30.10.1926 r.

Do Pana Marszałka Sejmu w Warszawie.

W dniu dzisiejszym wystosowałem do Pana Prezesa Rady Ministrów pismo odnośnie, które przy mniejszym w odpisie załączam. Stosownie do treści tego pisma, proszę Pana Marszałka o porozumienie się z Panem Prezesem Rady Ministrów co do terminu i sposobu otwarcia sesji sejmowej. Przy sposobności łączę wyrazy wysokiego poważania.

(-) I. MOSCICKI.

Wspomniany odpis ma brzmienie następujące:

Warszawa, 30.10.1926 r.

Do Pana Prezesa Rady Ministrów.

Mam zaszczyt zakomunikować, iż przedstawiłem posłom propozycję Rządu, dotyczącą ceremoniału, który winny być zachowany przy otwarciu sesji sejmowej, w szczególności pod względem czasu, w czasie odczytywania zarządzenia Prezydenta Rzplitej bez względu na to, iż miałoby być odczytowane przez inną osobę, postawie winno to wysłuchoać stojąc.

Wszystkie kluby, reprezentowane w konwencie senjorów, jednomyślnie wyraziły poglądy, iż rozumieli słuszność zarządzenia Rządu do nadania uroczystej formy aktowi otwarcia sesji sejmowej; dążenie to mogłoby znaleźć natężony

mier Bartel w towarzystwie p. ministra sprawiedliwości Mey-sztowicza. Oba ministrowie odbyli z p. marszałkiem Ratajem blisko całonocną konferencję, na której poprosił o pisemne sformułowanie opinii w sprawie otwarcia na konwencie senjorów.

P. marszałek Rataj uczynił życzenie radość. Pismo dotyczące otwarcia sesji na dni kilka.

Odbyło się następnie posiedzenie konwentu senjorów, na którym p. marszałek Rataj powiadał o wyniku swej akcji.

P. marszałek Rataj przyjął wreszcie przedstawicieli prasy, których poinformował o stanie faktycznym, i oznajmił, że ze swej strony proponuje, aby otwarcie Sejmu odbyło się w środę.

Zarządzenie Prezydenta Rzplitej o zwołaniu sesji sejmowej pojawia się niewątpliwie najpóźniej dzisiaj, gdyż wymaga tego art. 25 Konstytucji.

O godz. 9.30 wieczorem przybył do Sejmu wicepremier Bartel, aby rozmówić się z marszałkiem Ratajem w sprawie szczegółów ceremoniału otwarcia sesji.

P. Bartel oświadczył, że przybywa z polecenia Marszałka Piłsudskiego, który czuje się trochę niedysponowanym.

Rozmowa trwała około godziny. Zamiar, aby marszałek Rataj i wicepremier Bartel razem udali się do Belwederu, został zaniesiony. O godz. 10.30 p. Bartel opuścił mieszkanie p. Rataja i pojechał do Belwederu, aby przedstawić Marszałkowi Piłsudskiemu przebieg rozmowy z marszałkiem sejmowym.

O godz. 10.50 wyjechał p. Bartel z Belwederu do prezydium Rady ministrów i udał się na posiedzenie odbywającej się Rady gospodarczej.

Wczorajszy dzień polityczny, obfity tak bardzo w szereg wydarzeń przysuwających się w za-wrotnym tempie przed oczami reżyserów i statystów politycznych — skończony.

Dzisiaj nowy dzień, nowe wydarzenia.

Po ustaleniu w zasadzie ceremoniału i wobec obecności P. Prezydenta na otwarciu Sejmu, oczekiwania należy „ostatniego słowa”, tj. oznaczenia miejsca uroczystości.

Późnym wieczorem kołom parlamentarnym doniesiono, że z pewnej strony wysunięto projekt odbycia uroczystości otwarcia sesji Sejmu na Zamku.

Do godziny 3 nad ranem nie pojawił się żaden komunikat oficjalny ani też dekret p. Prezydenta w sprawie otwarcia sesji Sejmu. Podjęto więc, że konstytucyjny termin ogłoszenia dekretu o zwołaniu Sejmu upływa dzisiaj.

Wobec Pańskich swądzeń, polegałoby na tym, iż nie wystarczył Panu czasem do wydania zarządzeń, związku z tym, iż w dniu dzisiejszym o godz. 5 po południu, to za Pańską poradą omawia zarządzenia moje z d. 29 b. m. o otwarciu sesji sejmowej o czym również zamawiam natychmiast Pana Marszałka Sejmu, z tem, aby zarządził Pan, jak i Pan Marszałek Sejmu zachęcał porozumieć się pomiędzy sobą, co do szczegółów i terminu uroczystości otwarcia Sejmu.

Oczekując od Pana zarządzenia w tej sprawie łączę wyrazy wysokiego poważania.

(-) I. MOSCICKI.

Gen. bron Zygmunt Zieliński

Organ Stresiemanna o wydarzeniach w Polsce

BERLIN, 30.10. Organ niemieckiego ministra spraw zagranicznych „Tägl. Rundschau” omawia obecny zatarg rządu z Sejmem w Polsce i wyraża przekonanie, że Marszałkowi Piłsudskiemu chodzi o znalezienie porozumienia dla rozwiązania Sejmu i że czyni on już przygotowania na wypadek zaostreżenia się konfliktu.

Z trzech stron Sowiety obawiają się wojny

RYGA, 30.10. — Tel. w. — Jak donoszą z Moskwy podczas dyskusji nad referatem Bucharina o sytuacji Sowietów Manuil-skijski wskazał na groźbę ciągłej Rosji niebezpieczeństwo wojny ze strony Polski, Rumunii oraz ze strony Chin.

Gdańszczanie zapowiadają „konfiskatę” węgla polskiego w porcie

GDANSK, 30.10. „Danziger Volkstimme” pisząc o kryzysie węglowym w Gdańsku, wzywa ludność, by wobec krytycznej sytuacji sama zaostrzyła się w węgiel drogą konfiskaty. Pismo wskazuje, że w porcie gdańskim zalegała stale dziesiątki tysięcy ton.

WOBEC BRAKU WĘGLA NA ŁOTWIE fabrykom i kółkom grozi przerwanie pracy

RYGA, 30.10. — Tel. w. — Łotwa odczuwa silnie brak węgla. Wielu fabrykom grozi przymusowe bezrobocie. Na potrzeby kół lotewskich zamówiono w kopalniach polskich 15,000 ton węgla.

Przed Sejmem i w Sejmie Wydarzenia polityczne budziły niezwykle podniecenie wśród postów i szerokich mas

WARSZAWA, 31.10. Konflikt między Rządem a Sejmem wywołał niezwykle zainteresowanie nie tylko wśród kół politycznych, ale i wśród szerokich mas społeczeństwa. Rosło ono w ciągu dnia wczorajszego w miarę rozwoju wydarzeń.

Od rana przybyli do Warszawy ze wszystkich stron kraju posłowie i senatorowie. Na gmachu sejmowym wywieszono sztandary o barwach państwowych. W kulisach narodził się z godziny na godzinę.

Rada wiadomości o nowym posiedzeniu taktycznym rządu była szczegółowo komentowana. Marszałek Sejmu Rataj przyjmował bez przerwy posłów, odbierał telefony, utrzymywał kontakt z Rządem. Sytuacja zmieniła się jak w kalejdoskopie.

Już około godz. 3 po poł. ulica Wilejska wypełniła się publicznością, atakującą na galerje Sejmu. Porządek utrzymywała policja.

Sanamot sanitarny

REWIZJA TWERDZY GŁOGOWSKIEJ NA GÓRNYM ŚLĄSKU Młodzyskojusznicza komisja uprzedziła o tem rząd niemiecki

BERLIN, 30.10. Młodzyskojusznicza komisja kontrolna zawiadomiła rząd niemiecki, iż zamierza dokonać w sobotę rewizji fortyfikacji i uzbrojenia w twierdzy Głogowskiej na Górnym Śląsku.

Jest to pierwszy wypadek, kiedy rewizja wojskowa zostaje dokonana po uprzednim zapowiedzeniu, dotychczas bowiem rewizje odbywały się niespodziewanie.

Na przyszłość młodzyskojusznicza komisja kontrolna ma zapowiadać rewizje niemieckich urządzeń wojskowych na 24 godziny przedtem. (ATE.)

GDANSK — KŁAJPEDA — WILNO Anglia nie zgodzi się na potępienie Litwy

LONDYN 30.10. „Daily Telegraph” twierdzi, iż nie było wskażanym poruszenie kwestji wileńskiej, jak się tego domagali niektórzy członkowie konferencji ambasadorów w związku z niedawno zawartym traktatem między Litwą a Sowietami.

Rząd angielski nie może zgodzić się na potępienie Litwy, jak tego domaga się Polska i inne państwa. Jesteśmy przy jakims przysiężnym uregulowaniu granicy niemiecko - polskiej Kłajpeda stała się w miejsce Gdańska dostępną Polską do Bałtyku, to Polska musiałaby zwrócić Litwie Wilno dla uzyskania jej zgody na takie rozwiązanie.

POMNIK LENINA w Leningradzie

LENINGRAD, 30.10. — Tel. w. — Na dzień 7 listopada zapowiadają tu obrzynnie manifestacje komunistyczne z okazji otwarcia pomnika Lenina.

Zajście między dwoma magnatami Sprawa honorowa ks. Sapieha — ks. Czetwertyński

W kółach parlamentarnych rozszalała się wczoraj wiadomość, że w jednym z klubów towarzyskich wynikił zatarg między byłym ministrem spraw zagranicznych Eustachym ks. Sapieha, a posłem sejmowym Sewerynem ks. Czetwertyńskim na tle niedawnego rzędu w Nieswieżu.

Posel Czetwertyński wyraził się ujemnie i to w ostrych słowach o przemówieniu wygłoszonym na zjeździe przez ks. Sapieha. Dotknięty tą krytyką ks. Sapieha żądał przez świadków wyjaśnienia.

Sprawa będzie załatwiona na drodze honorowej.

Przed Sejmem i w Sejmie Wydarzenia polityczne budziły niezwykle podniecenie wśród postów i szerokich mas

WARSZAWA, 31.10. Konflikt między Rządem a Sejmem wywołał niezwykle zainteresowanie nie tylko wśród kół politycznych, ale i wśród szerokich mas społeczeństwa. Rosło ono w ciągu dnia wczorajszego w miarę rozwoju wydarzeń.

Od rana przybyli do Warszawy ze wszystkich stron kraju posłowie i senatorowie. Na gmachu sejmowym wywieszono sztandary o barwach państwowych. W kulisach narodził się z godziny na godzinę.

Rada wiadomości o nowym posiedzeniu taktycznym rządu była szczegółowo komentowana. Marszałek Sejmu Rataj przyjmował bez przerwy posłów, odbierał telefony, utrzymywał kontakt z Rządem. Sytuacja zmieniła się jak w kalejdoskopie.

Już około godz. 3 po poł. ulica Wilejska wypełniła się publicznością, atakującą na galerje Sejmu. Porządek utrzymywała policja.

Przed Sejmem i w Sejmie Wydarzenia polityczne budziły niezwykle podniecenie wśród postów i szerokich mas

WARSZAWA, 31.10. Konflikt między Rządem a Sejmem wywołał niezwykle zainteresowanie nie tylko wśród kół politycznych, ale i wśród szerokich mas społeczeństwa. Rosło ono w ciągu dnia wczorajszego w miarę rozwoju wydarzeń.

Od rana przybyli do Warszawy ze wszystkich stron kraju posłowie i senatorowie. Na gmachu sejmowym wywieszono sztandary o barwach państwowych. W kulisach narodził się z godziny na godzinę.

Rada wiadomości o nowym posiedzeniu taktycznym rządu była szczegółowo komentowana. Marszałek Sejmu Rataj przyjmował bez przerwy posłów, odbierał telefony, utrzymywał kontakt z Rządem. Sytuacja zmieniła się jak w kalejdoskopie.

Już około godz. 3 po poł. ulica Wilejska wypełniła się publicznością, atakującą na galerje Sejmu. Porządek utrzymywała policja.

Rewizje i aresztowania wśród N.P.Ch. w Warszawie i na prowincji

Z polecenia Ministerstwa spraw wewnętrznych policja przeprowadziła szereg rewizji w organizacjach stołecznych i prowincjonalnych komunistycznej grupy.

W Warszawie i na prowincji posła Wojewódzkiego (Niezależna partja chłopska). Razem aresztowano około 300 osób. Cały materiał dowodowy zostanie przekazany sądom do dalszego urzędowania.

Polska przoduje światu W ULATWIENIACH DLA DZIENNIKARZY ZAGRANICZNYCH

GENEWA 30.10. — Tel. w. — Dzisiaj zakończono obrady konferencji dyrektorów biur prasowych uchwaleniem raportu dla sekretarza generalnego Liga Narodów.

Dalsze aresztowania w sprawie zamordowania kuratora Sobieńskiego

LWÓW, 30.10. W związku ze śledztwem prowadzonym w sprawie zamordowania k. n. kuratora Sobieńskiego, policja lwowska aresztowała kilku studentów na dowód ukrywania.

Książka przed wiekami i dziś

Z okazji otwarcia w Warszawie wystawy książki i zjazdu bibliofilów

WARSZAWA, 31.10

"Dziś odtąd nie się w Salach Redutowych otwarcie pięciu wystaw książki, urządzonych przez zjazd księgarzy i bibliofilów oraz..."

7 dni otwarcia powyższej wystawy... Długo będzie zapoznać się z tymi wybitnymi, jakże w swoim świecie ludzie czynia.

Posel Polski w Wiedniu

Dr. K. BADER.

W Warszawie bawi od kilku dni nowy poseł polski w Wiedniu dr. Karol Bader. W rozmowie faktie przedstawił... W Wiedniu podziela ten pogląd, że warunki współpracy polsko-austriackiej są i tak lepsze.

Wybitny uczony rumuński prof. Wiktor Babesz zmarł

W Bukareszcie zmarł wybitny uczonek i lekarz prof. dr. Wiktor Babesz. Położył on wielkie zasługi w zakresie naukowej medycyny. Jako autor z góra 700 prac naukowych i uczestnik w kilku kongresach lekarskich.

Balon z aeroplanem

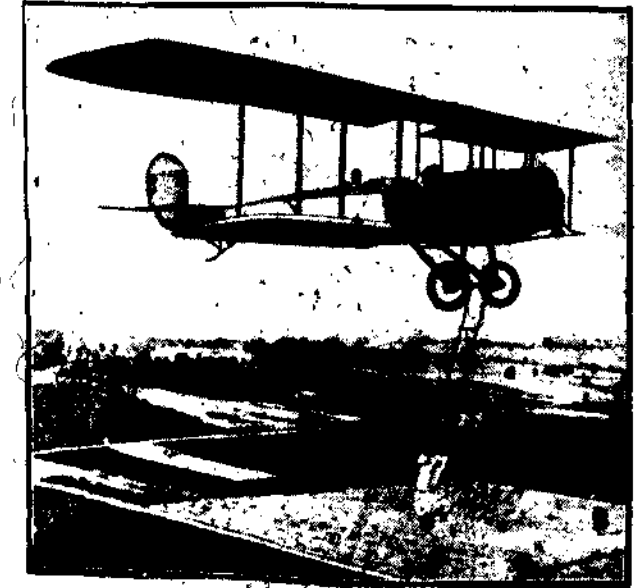

Wielki sterowiec z przymocowanym pod nim aeroplanem pomocniczym.

Nos dla tabakiera, czy tabakiera dla nosa

Przed kilku dniami zamieściliśmy skargę Czytelników na urząd skarbowy w Gostyninie, który otwarty jest dla publiczności od godziny 11 rano. Podobny dziki zwyczaj urzędowania jest w Siedlcach, gdzie urząd skarbowy otwarty jest dla publiczności od godz. 11 do 1-ej. O tej godzinie zamykają kasy, a nieobslużeni interesanci muszą czekać do dnia następnego.

Sztuki akrobatyczne

Podczas lotów akrobatycznych.

Dzień oszczędności w Polsce

Niemcy mają 2.400 milj. mk. oszczędności - A my? - Zaledwie 500 milj. zł.

WARSZAWA, 31.10

Dzisiaj odbyło się w Polsce po raz pierwszy "Dzień oszczędności", poświęcony zjazdowi przedstawicieli kas oszczędnościowych, oraz propagandzie oszczędności za pomocą szeregu odczytów.

W związku z tem dr. Zakrzewski, kierownik referatu prasowego i propagandy dyrekcji P. K. O. udzielił nam szeregu ciekawych informacji na temat rozwoju oszczędności w Polsce.

Zmiał oszczędności u ludności naszej niewątpliwie rozwija się. Wskazuje na to wzrost wkładów. Nie jest on jednak tak intensywny, jakby należało oczekiwać. Składa się na to szereg przyczyn, w pierwszym rzędzie życie nad stan.

Podczas inflacji ludzie przyzwyczaili się szybko wydawać każdą rozporządzalną gotówkę i teraz trudno się od tego nawrócić.

Lakierki, jedwabne pończoszki stały się wśród najszerszych masy artykułami pierwszej potrzeby.

Propaganda oszczędności winna rozpocząć energiczną walkę, tym, nigdy nie spotykanym przed wojną objawem. Trzeba nauczyć się oszczędzać, tak jak oszczędzała zagranica. Nie - "tyle odłożę ile mi pozostanie po wydatkach" ale "tyle odłożę, a resztę poświęcę na wydatki" - winno być zasadą oszczędności.

Drugim powodem, hamującym szybki wzrost wkładów oszczędnościowych, jest jeszcze niewielki przed powierzeniem gotówki w cudze ręce, szczególnie w walucie krajowej. Tu należy wpajać w masę zaufanie do złotego, wyrobić pewność o niezniszczalności wkładów.

Pomimo jednak tych wszystkich minusów psychiki ludzkiej wkłady rosną. Gdy w początku br. oszczędności, złożone w P. K. O. wynosiły 12 milj. zł., do dnia 20-go bm. suma ta wzrosła do 22 milionów zł., stanowiących własność 100 tys. osób.

To samo niewielkie, bo wynoszące około 7 proc. miesięcznie, ale stale zwiększanie wkładów zaobserwować można w dwustu kilkudziesięciu komunalnych kasach oszczędnościowych, istniejących na terenie Rzeczypospolitej, z góra 200 kasach gminnych, działających w b. Kongresówce, oraz blisko 4.000 spółdzielniach kredytowo-oszczędnościowych.

Ogółem w chwili obecnej kapitał oszczędnościowy w Polsce wynosi

niemal pół miljarda zł., co stanowi 12 i pół proc. oszczędności przedwojennych.

W porównaniu z zagranicą posiadaliśmy pod względem oszczędności daleko w tyle. Niemcy np., pomimo, że przeszły ostrzejszą od nas inflację, posiadają obecnie już 2.400 milionów mk. złotych oszczędności. Czechy - 36 miliardów koron, równających się 1 miliardowi dolarów.

Konstancja Talmadge

Uwaga: tilmowa amerykańska rozwiodła się z mężem; wróciła z Chicago do Hollywood, maż zaś jej kapitan angielski Alastair wyjechał do swojej ojczyzny.

"Państwo Polskie" Księga informacyjna

Staraniem wydawnictwa "Odrodzenie Polski" wyszła obszerna opracowana księga informacyjna - adresowa pt. "Państwo Polskie".

Czytanie

"PRZEGLĄD SPORTOWY"

Na wystawie mleczarskiej w Londynie

Najnowsze maszyny do fabrykacji masła.

Budowa nowego Chorzowa

Plany opracowuje specjalny komitet

W związku z podjętą przez miasteczko organizacyjną. Prezydenta Rzeczypospolitej inicjatywą budowy nowej wielkiej fabryki azotowej zgodnie z zapadłą już uchwałą Rady ministrów, utworzony został specjalny komitet, któremu przewodniczyć ma sam p. Prezydent, w składzie: Sobolewski, Mościcki, syn Prezydenta Rzplitej, Unger i Bobrownicki.

W dzielnicy Indian na Atlasce

Przed domami "Indyan" - dziewczynki Indian.

Znaczenie medycyny z zębami

Wielka tradycja związana ze Świętem Umarłych, pozwolił nam w tym roku spędzić 3 dni - na cmentarzach.

W dni Wszystkich Świętych i Zaduszek błędną myśl nasze ku tym, co stąd odeszli na wieki. Mogły ich zdobymy zielenią, schylamy głowy przed cieniami ich, co snują się koto nas...

Umarli, a żyła. Szczególnie nasze pokolenie głęboko jest związane z dniami, poświęconymi czi i wspomnie-

nu umarłych. Huż ich w każdej rodzinie polskiej!

Jeszcze nie obeschly z krwi pola walk, stoczonych na naszych ziemiach. Jeszcze nie obeschly lzy matek i ojców, żon i sióstr, po tych, co dla Ojczyzny śmierć ponieśli.

Padli w boju, a żyła. I w te dni myśl każdego Polaka zwraca się ku nim, gorąca modlitwa uderza w niebiosa - wieczne odnozczywanie i szczeniwość tu niezachana daj im, Panie!

Bojączki nauczycielstwa polskiego

Zjazd delegatów Związku nauczycieli

WARSZAWA, 30.10. W niedzielę odbędzie się w lokalu gimnazjum męskiego przy ul. Mazowieckiej 11 nadzwyczajny zjazd delegatów oddziałów Zw. zawod. nauczycieli szkół średnich.

Zjazd ten poświęcony będzie aktualnym zagadnieniom nauczycielskim. Między innymi omawiana będzie sprawa stosunku obecnego rządu do działającej dotychczas ustawy sanacyj-

nej, która w znacznym stopniu obniża poziom państwowego szkolnictwa średniego. Poza tem porządek dzienny zjazdu zawiera kwestję plac w szkółnictwie prywatnym, utworzenie kasy ubezpieczeniowej na wypadek śmierci itp.

W zjeździe wezmą udział przedstawiciele organizacji z całej Rzeczypospolitej i delegowani przez oddziały działające związków.

Czepeczki są znowu modne

Noszą je już panie w Paryżu i Wiedniu. Model, którego fotografie umieszczamy, jest zrobiony z białej koronki i prz. opasany różową, jedwabną wstążką.

Sensacyjny wynalazek polskich uczonych

Nowa gałąź produkcji w Polsce

Profesorowie Wyższej Szkoły gospodarstwa wiejskiego pp. Da browski i Dominik oraz prof. Politechniki warszawskiej p. Iwanowski, stworzyli specjalną mieszankę spirytusu z benzyną.

Mieszanka jest tańsza od benzyny a nadaje się do najbardziej rozszechnionych u nas typów... motorów. Eksport jej za-

granicę ma wielkie widoki, tem większe, że istnieje możność masowej jej produkcji bez potrzeby wielkich wkładów inwestycyjnych. Produkcja ta rozpocznie się już w lutym lub marcu 1927 r.

Do zafar tych będzie przystosowana narazie rektyfikacja w Kutnie.

